

... وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

... عِبَادَ اللَّهِ إِنَّكُمْ وَمَا تَأْمُلُونَ مِنْ هَذِهِ الدُّنْيَا أُتُوْا بِهَا مُؤْجَلُونَ بندگان خدا، شما و آن چه از این دنیا آرزو دارید مهمانانی هستید با مدتی معین و مدینون مقتضون و بدهکارانی هستید که پرداخت آن از شما خواسته شده آجل منقوص مدتی کوتاه دارید و عمل محفوظ و اعمالتان محفوظ است.

فَرُبَّ دَائِبٍ مُضَيِّعٍ چه بسا کوشنده ای که کوشش را ضایع می کند و رَبٌّ كَادِحٍ خَاسِرٌ و چه بسا رنج برنده ای که زیان می برد.

وَقَدْ أَصْبَحْتُمْ فِي زَمَنِ در روزگاری هستید لَا يَزِدَادُ الْخَيْرُ فِيهِ إِلَّا إِدْبَارًا که پشت کردن نیکی در آن رو به تزاید است و لَا الشَّرُّ فِيهِ إِلَّا إِقْبَالًا و رو آوردن شر در آن رو به افزونی است، و لَا الشَّيْطَانُ فِي هَلَاكِ النَّاسِ إِلَّا طَمَعًا و شیطان جز هلاک کردن مردم طمع ندارد.

فَهَذَا أَوَانٌ قَوِيَتْ عُدَّتُهُ اینک زمانی است که ساز و برگ شیطان قوی شده و عَمَتْ مَكِيدَتُهُ و مکر و حيله اش فراگیر گشته و اَمَكَنْتَ فَرِيَسْتُهُ و به دست آوردن شکار برایش ممکن شده است.

أَضْرَبَ بِطَرْفِكَ حَيْثُ شِئْتَ مِنَ النَّاسِ به هر طرف که می خواهی به مردم نظر کن، فَهَلْ تُبْصِرُ آيَا مِي بِيْنِي كَسِي رَا إِلَّا فَقِيْرًا يُكَابِدُ فَقْرًا جز نیازمندی که رنج نداری بر دوش او ست أَوْ غَنِيًّا بَدَلَ نِعْمَةِ اللَّهِ كُفْرًا یا ثروتمندی که نعمت خدا را کفران می کند أَوْ بَخِيْلًا اتَّخَذَ الْبُخْلَ بِحَقِّ اللَّهِ وَفَرًّا یا بخیلی که از بخل ورزیدن در حقوق الهی، ثروت به دست آورده أَوْ مُتَمَرِّدًا كَأَنَّ بَأْذَنَهُ عَنْ سَمْعِ الْمَوَاعِظِ وَفَرًّا یا سرکشی که انگار گوشش از شنیدن موعظه کر است!

أَيْنَ أَخْيَارِكُمْ وَصُلَحَاؤِكُمْ وَ أَيْنَ أَحْرَارِكُمْ وَ سُمَحَاؤِكُمْ خُوبَانٍ وَ صَالِحَانٍ، وَ آزادمردانِ وَ سخاوت‌مندانِ شما کجايند؟ وَ أَيْنَ الْمُتَوَرَّعُونَ فِي مَكَاسِبِهِمْ وَ الْمُتَنَزِّهُونَ فِي مَذَاهِبِهِمْ پرهيزكارانِ در كسب، وَ پاكيزگانِ در راه و روش چه شدند؟ أَلَيْسَ قَدْ ظَنُّوْا جَمِيْعًا عَنْ هَذِهِ الدُّنْيَا الدُّنْيَا وَ الْعَاجِلَةِ الْمُنْغَصَّةِ مَكْرَهُمُ آنان از اين دنياي پست و زندگاني زودگذرِ ناگوار كوچ نكردند؟

وَ هَلْ [خُلِقْتُمْ] خُلِقْتُمْ إِلَّا فِي حُثَالَةٍ لَا تَلْتَقِي إِلَّا بِذَمِّهِمُ الشَّفَتَانِ اسْتِصْغَارًا لِقَدْرِهِمْ وَ ذَهَابًا عَنْ ذِكْرِهِمْ وَ مَكْرُجِ اَيْنِ اسْتِ اسْتِ كِه شِما در ميان جمعی مردم بی مقدار و پست بجا مانده اید که به خاطر پستی آنان و وجوب اعراض از ذکرشان لب‌ها برای سرزنش آنها به هم نمی‌خورد؟!

فَإِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ مَا از آن خداییم و همه به سوی او باز می‌گردیم. ظَهَرَ الْفَسَادُ فَلَا مُنْكَرٌ مُغَيِّرٌ وَ لَا زَاجِرٌ مُزْجِرٌ فَسَادُ أَشْكَارٍ شُد، نِه انكاركننده ای تغييردهنده و نه بازدارنده ای که خود آلوده نباشد دیده می‌شود.

أَفَهِذَا تُرِيدُونَ أَنْ تُجَاوِرُوا اللَّهَ فِي دَارِ قُدْسِهِ آيا با اين رويه می خواهيد در جوارِ پاك الهي قرار بگيريد وَ تَكُونُوا أَعَزَّ أَوْلِيائِهِ عِنْدَهُ وَ عَزِيْزِ تَرِيْنِ دُوسْتَانِ او باشيد؟

هِيَاتَ لَا يُخَدَعُ اللَّهُ عَنْ جَنَّتِهِ وَ لَا تُنَالُ مَرْضَاتُهُ إِلَّا بِطَاعَتِهِ. ^۱ چه دور است این امر، خدا را نمی‌توان در امر بهشتش فریب داد و خشنودی او جز به پیرویش حاصل نمی‌شود. ^۲

۱- شرح نهج البلاغة لابن أبي الحديد / ج ۸ / ۲۴۴ / ۱۲۹ و من خطبة له عليه السلام في ذكر المكايل و الموازين صلى الله عليه و آله : ۲۴۴

۲- این متن محور سخن در مجلس عزای حضرت سید الشهداء علیه السلام و امام زین العابدین علیه السلام بود؛ در روز پنج شنبه - ۱۳۹۳/۸/۱۵ - ۱۲ محرم ۱۴۳۶